

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele:
BIBLIOTECĂ DE ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf.,
Nur. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erszébet-körút).

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA“ iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate offi-
cile postale din țara și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Ațat abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 106.

Brașov, Sâmbătă 12 (25) Mai

1907.

Omagiu de „muszaj“.

S'apropie ziua de 8 Iunie când se va serba iubileul de 40 de ani de la încoronarea Majestății Sale ca rege al Ungariei. S'a raportat despre unele pregătiri ale guvernului și am anunțat și noi că din incidentul jubileului se vor conferi mai multe distincțiuni și numiri de cătră Majestatea Sa. Îndesebi se vor da diplome nobilitare și vor fi numiți mai mulți haroni și grofi precum și căți-va principii dintre aristocrați. Toate acestea se puteau prevedea la o asemenea serbare. se putea ști înainte că și guvernul va face la rândul său ceva în memoria zilei, că va veni cu vre-un proiect de lege. Așa, se anunță, va face să se clădească un spital pentru muncitori, va înființa o academie populară, ear în câteva orașe ungurești va clădi așa numite palate culturale și va face să se clădească o biserică a lui Arpad în Biserica Albă.

Nimic din ce e proiectat a se face nu indică că s'ar avea în vedere totalitatea locuitorilor țării de diferită naționalitate. Toate poartă caracterul rasei dominante, ceea-ce de altfel nici nu poate surprinde pe nimeni, deoarece în cei patruzeci de ani trecuți tot așa a fost.

Nu aceasta este însă ce ne atrage luarea aminte, ci faptul că pregătirile de cari vorbim se fac așa de încet și fără de vre-o însuflețire.

Organul lui Tisza face socoteala că după-ce Wekerle va merge numai mâne poemăne la Viena spre a raporta monarhului despre programul jubileului, nu vor mai fi decât numai zece zile până la serbare și că de aici se poate conchide că nici guvernul, nici coroana nu se prea încălzesc pentru acest jubileu, și nici unuia nu i-ar păsa dacă n'ar trebui să serbeze. Zice că o astfel de serbare ori e sinceră ori nu; guvernul ar fi fost dator s'o întrebuinteze pentru a restabili bunele raporturi cu coroana

care s'au stricat. În cazul acesta însă era de lipsă să desfășure mai mult zel și mai multă însuflețire în interesul țării și al dinastiei. Astfel însă vor aduce numai omagii, arătând că n'au voie pentru aceasta, dar trebuie să le aducă.

Așa este, și nici n'ar putea să fie altfel, când pe fotoliurile ministeriale șed șefi de partid speciali cu programe deosebite de a le guvernului, ca Francisc Kossuth. Dar în cele din urmă va trebui să se plece și Kossuth acelu „muszaj“ de care vorbește foaia amintită, și va trebui să se inchine.

Aceasta înseamnă însă ceva mai mult decât s'ar părea, înseamnă că este a se considera ca înfrântă intransigența de odinioară a opoziției kossuthiste și că nu va mai putea să însuflețeze celor dela Viena temeri și îngrijiri ca mai înainte. Elementele radicale ale partidului independist nu vor putea schimba mult din situațiunea forțată în care a ajuns acesta. Nici chiar debutul cel mai nou al radicalului Lazar Pal dela Bacs Almas, unde a desfășurat steagul existenței pasive naționale nu va putea aduce o schimbare în situație. Acolo au adus o hotărâre, reclamând garanțiile constituționale, ce-au fost pretinse dela coroană și amenințând că, dacă regele nu le va da, vor refuza plata dărilor și nu vor mai da recruți.

Acum pun în vedere foile radicale războiul pentru dobândirea amintitelor garanții, și amenință guvernul că vor ținea în orașe și la sate adunări populare pentru a propaga rezistența pasivă națională. Spun însă că acțiunea au amănat'o pe timpul vacanțelor parlamentului și astfel slăbesc mult efectul amenințării care numai atunci ar fi serioasă când nu ar fi legată de timp.

Din toate reiese că nu prea este așa cum zice foaia lui Tisza, că adevărați coroane nu i-ar păsa dacă nu ar trebui să serbeze jubileul dela 8 Iunie. Serbarea aceasta indică mai mult

o isbândă a coroanei în împrejurările date față cu elementele ce-au format până mai an opozițiunea neimblanzită, care va face temenelele la jubileu.

Contra lui Iosipovich. Un comunicat al foilor din Budapesta spunea: „S'a constat, că ministrul croat Iosipovich a dobândit în consiliul de miniștrii în interesul Croației mai mult, decât a promis în decursul tratărilor cu vice-banul Dr. Nikolic. De aceea nu este vina lui dacă guvernul croat și-a schimbat ulterior punctul său de vedere.

Făț cu acest comunicat publică foaia oficială la însărcinarea guvernului croat, că afirmările acestui comunicat sunt greșite și stau în contradicție cu faptele. Guvernul eroat a făcut atent și pe ministrul ungureș și pe ministrul pentru Croația Iosipovich asupra contradicțiilor dintre noul proiect relativ la pragmatica serviciului și dintre legea pactului ungaro-croat.

Șeful de secțiune Nicolici a rugat în deosebi pe ministrul Iosipovich, de a reprezenta în consiliul de miniștrii punctul de vedere croat. E regretabil că ministrului nu i-a succes de a dobândi aceea, despre ce s'a fost înțeles cu vice-banul. E dimpotrivă foarte regretabil, că nu i-a succes să dobândească ceea ce a fost și a rămas punctul de vedere al guvernului croat, care s'a ținut și să țină strict de dispozițiunile legilor fundamentale și n'a stărunit decât să se facă destul acestor dispozițiuni ale legii.

Una din foile coaliției croato-sârbești, organul partidului sârb independist „Srbobran“ zice cu privire la conflictul cu Ungurii între altele:

„Nu e în Croația un singur om, care în chestiunea limbii să se abată dela calea legii. Dacă dar Ungurii nu vor găsi chip pentru rezolvare pacinică, războiul e inevitabil. Lupta aceasta numai strica poate principilor de drept public, pe cari noi toc-mai așa le reprezentăm în contra Austriei, cum le reprezintă Ungurii. E trist, că partidul independist maghiar tot nu recunoaște încă asta. Ori poate că partidul acesta se simte destul de tare, pentru a purta luptă d'odată în toate direcțiile: în contra Austriei, în contra Croațiilor? Dacă crede asta, orice raționare loc nu mai are, dar pentru urmările ce pot să isvorască din o astfel de procedură, asupra noastră nu poate să cadă nici o rezpozabilitate. Trebuie să declarăm, că pe lângă tot conflictul, ținem cu tărie la principiile pe cari am așezat noua politică a Croației. Princi-

pіile aceste fundamentele le vom apăra împotriva ori cui, chiar și în contra Ungurilor, dacă ei se opun lor.

Un consiliu de miniștrii s'a ținut ieri în Budapesta. Miniștrii au desbătut programul serbărilor ce se vor aranja din incidentul jubileului încoronării Maj Sale ca rege al Ungariei. S'a mai discutat și asupra chestiunii croate.

Justh și reacțiunea. Justh declară în „Pol. Ert.“ că el n'a zis că în partidul independist și dela 48 s'ar fi ivit un curent puternic reacționar. Dacă aceasta ar fi convingerea sa n'ar mai rămânea în partid.

Crisă în guvernul Croației. Banul Croației și locțiitorul său publică în ziarul oficial al Croației o declarațiune, în care desmint afirmațiunea, că ministrul Iosipovich a făcut în consiliul de miniștrii ungari mai multe concesiuni, în ce privește aplicarea limbii croate în serviciul căilor ferate, decât ei au pretins la început. În urma acestei divergențe între banul și vice-banul deoparte și ministrul Iosipovich de altă parte pare inevitabilă o crasă în guvernul Croației.

Partidele în noul Reichsrath. Ziarul polon „Dziennik Polski“ organul conservatorilor din Galiția se ocupă de chestiunea cum se va compune majoritatea din viitorul Reichsrath și ajunge la următorul rezultat: Fondul viitoare majorității îl va forma grupul creștinilor sociali și a partidului popular catolic care se va compune din 100—120 membri. La acest mare grup se vor alătura Polonii și Slovenii cu vre-o 80 de voturi. Aceste partide la olaltă vor da însă numai 200 de voturi. Rutenii însă nu vor merge cu Polonii împreună, ear nici dintre Poloni nu se vor alătura toți la cei 200, deoarece nu se vor nărăvi cu conservatorii catolici. Ivindu-se astfel imposibilitatea de a se forma în definitiv o majoritate parlamentară, aceasta va aduce cu sine și imposibilitatea formării unui guvern parlamentar. Mai curând sau mai târziu aceasta stare de lucruri în noul parlament ne va aduce — zice numita foaie — un ministeriu de funcționari. Foaia șlăhtei polone se vede, că n'ar fi contra unui astfel de rezultat.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Hoțul cinstit.

Povestire de Dostojevskij.
(Urmare.)

„Întreabă dar: «Ți-ai adus pașaportul Emelei?« După aceea mă așezai pe un scaun și începui să mă gândesc. Să mă conturbă oare pe mine acest perde-vară?»

De mâncat trebuie să mănânce. O bucățică de pâne dimineața. Pentru-ca să lungeze mai bine îi voi cumpăra nițică ciapă, lângă ea; seara asemenea ceapă amestecată cu bere mai slabă și ceva pâne. Ear dacă voiu ajunge odată și la o supă de varză, atunci ne săturăm bine amândoi. Eu nu prea mănânc mult, ear bețivii sunt cunoscuți ca răi mîncători — să-și aibă numai rachiul! Cu băutura mă va cam strămtona.

„Cum mă gândeam așa, domnule, îmi veni în minte că m'ași fi căit toată viața mea, dacă Emelei n'ar fi mai venit. Și mă hotărâi să-i flu binefacătorul lui, mă gândeam să-l scap de la peire și să-l desbăr de beutura. Stai numai Emelianușca! Bine, să rămâi, poartă-te însă bine și să ascuți de comanda mea!

Mă gândeam mai departe: vreau să-l învăț la lucru, dar cu încetul. Deocamdată poate să și lenevească. Într'aceea voi căuta să găsesc vr'un talent la tine Emelianușca. Căci domnule pentru fie-care lucru trebuie să ai talent. Atunci începui cu băgare de seamă să-l studiez. Văd că ești un om desperat, Emelianușca! Mai întâi domnule, îl mîngăiam cu cuvinte frumoase. „Emelian Iljici, îi zisei «uite-te la tine și te gîndește cine ești. Ai flămânzit destul, ia uite-te că umbli tot în sdrențe, mantaua ta iartă-mă, dar e ca ciurul găurită.»

Emelianușca al meu șade, m'ascultă și pleacă ochii. Ce te gîndești domnule, așa departe ajunsese prin beție, de nu mai știa să vorbească o vorbă, nici un cuvânt cum se cade nu mai putea rosti. Mă ascultă multă vreme, pe urmă începui să ofteze.

»Ce oftezi Emelian Iljici?«
»Ce curios lucru, Asstafj Ivanovici... am vrut să-ți povestesc... gîndește-te numai, pe stradă s'au bătut două temel... din nebagare de seamă a răsturnat una celeilalte coșul cu fructe.

»Ei și ce-i dacă l'a răsturnat?«
»Da, însă cealaltă de ciudă răstoarnă și ea la rândul ei intenționat coșul celei dințaiu și îi calcă toate frunțele cu piciorul.
»Și mai departe Emelian Iljici?

»Mai departe nimic, Asstafii Ivanovici îți povestesc numai așa.»

Mai curând îmi vine să cred Emelei, că și mintea ta ți-ai băt'o.

»Mai când era, i-a căzut unui domn în Corochojava — o rublă sau o bancnotă de 3 rubele petrooar. Un țaran văzu aceasta. Al meu e norocul; ba nu, zise un altul, e al meu, căci l'am văzut înaintea ta.

»Și mai departe?«

»Țărani șe încăierară. Atunci veni un sergent, ridică bancnota, o predete domnului, iar pe țărani îi amenință cu închisoarea.»

»Și adevă ce vrei să zici cu asta Emelianușca?«

»Lumea râdea...»

»Ah Emilianușca ți-ai vîndut sufletul pentru un ban. Dar știi Emelian Iljici ce am să-ți spun?«

»Ce, Asstafii Ivanovici?«

»Apucă-te de un lucru oare-care. Ți-o spun deja a suta oară, aibi milă de tine însuși.»

»Ce ași putea să încep, Asstafii Ivanovici? Pe mine nu mă vrea nimeni.»

»Pentru ce te-au gonit din serviciu Emelei, bețivule?«

»Ce am vrut numai să zic... pe Vlass bufetierul l'au citat azi la poliție...»

»Pentru ce l'au citat Emelianușca?«
»Asta n'o știu Asstafii Ivanovici. Poate a fost de lipsă s'o facă și pentru aceea l'a citat.»

»Ei, mă gândeam eu, tu omule pierdut! Ce crezi, domnule, ce era să încep eu el? Era așa de șireț ștergarul; cum mă iritam și năcăjam, îi era deja urât își lua mantaua și o ștergea pe ușe afară, știe dracu unde, umbra hatmana toată ziua și seara venea eară beat acasă; cine-i da bani ori rachiul, Dumnezeu mai știe; eu nu eram de vină.

Emelian Iljici, îi zisei eu, așa nu poate să meargă mai departe. Lasă beutura, auzi? Dacă mai vii odată beat acasă, atunci poți să dormi pe scară, eu înăuntru nu te mai las.

Două zile s'aputut ținea Emelianușca al meu, a treia zi o șterse iarăși. Îl aștept și iar aștept, nu mai vine. Îți spun drept eram îngrijat și 'mi era milă de el. Unde putea să fle miserabilul? În cele din urmă poate să se prăpădească. Dumnezeule! E noapte și nu mai vine. Dimineața văzui apoi că s'a culcat pe prispă, unde l'am găsit aproape tapăn de frig.

»Doamne, ajutăți Emelei! Cum ajungi aici?«

Mai când era Asstafii Ivanovici, ai fost supărat pe mine și m'ai amenințat, că mă

soare deschisă către Golowin, președintele Dumel, scrisoare iscălită de 54 membrii, care impută lui Golowin, că a declarat, că Duma condamnă în unanimitate atentatul contra împăratului, pe când blocul stângel în mod ostentativ nu asistase la ședință în ziua aceea. Scrisoarea încheie astfel:

»Cuvintele d-voastră despre unanimitate ne par o ipocrizie nedemnă de înaltul post ce ocupați. Socotim că este datorita noastră a publica aceasta, pentru ca cuvintele ce ați rostit, să nu inducă în eroare Rusia, nici să ascundă adevăratul caracter al acestei declarațiuni.»

STIRILE ZILEI.

— 11 Maiu v.

Majestatea Sa Monarchul la Bruck. Din Viena se anunță, că Maj. Sa Monarchul a plecat Mercuri la tabăra din Bruck, unde sunt concentrate trupele. Intre atașajii străini, se află și ofițerul român Stina.

Dimisiunea fișpanului Făgărașului. Din Făgăraș se anunță că fișpanul Guido de Baussner, și-a înaintat dimisiunea din postul său. În adunarea generală a comitatului ținută alaltăeri, Mercuri, s'a dat ceteri unei scrisori sosite din partea fișpanului Bauszner, în care acesta comunică adunării, că a demisionat și că își ia rămas bun dela comitat, în care a muncit 14 ani cu credință. Adunarea a luat la cunoștință dimisiunea fișpanului, și a hotărât să-și exprime protocolar regretele pentru îndepărtarea fișpanului din fruntea comitatului.

Tot în adunarea aceasta s'a decis a să trimită din prilejul jubileului de încoronare a Maj. Sale ca rege al Ungariei, o adresă omagială în numele comitatului. Deasemenea s'a hotărât, ca comitatul să ia parte printr-o delegațiune la festivitățile jubilar.

Ziarul »Românul« din America a scos din incidentul zilei de 3/16 Maiu un număr festiv, în care sunt reproduse portretele lui Andrei Mureșianu și Avram Iancu.

Polițiști intro biserică slovacă. Din Becicherecul-mare se anunță ziazele maghiare următoarele: La ordinul episcopului preotul Ceaplovici a rostit în biserică evanghelică din Antalfalva, după săvârșirea serviciului divin în limba slovacă, o predică în limba maghiară, în decursul căreia Slovacii au început să cânte, pentru a conturba predica. Fiind incunoscunțat fișolgăbirul cercual s'a prezentat în biserică și a provocat pe Slovaci să observe liniște. Neavând nici un efect provocarea, fișolgăbirul a chemat polițiști în biserică, cari au scos pe Slovaci cu putere brachială din locașul Dumnezeesc. În contra acestora s'a pornit cercetare.

Chemarea sub arme a rezerviștilor suplinitori. Tinerii obligați a-și îndeplini serviciul militar ca rezerviști suplinitori, vor fi chemați sub arme pentru timpul din 1 Iulie — 25 August. Deprinderile de arme anuale se fac în timpul dela 1—13 Iulie.

Un palat pentru prințul Ferdinand Consiliul comunal din Filipopol, a hotărât să cedeze gratis statului parcul Bunargic, pentru a se construi un castel pentru Prințul Ferdinand. Sobrania a votat în acest scop suma de 500.000 lei, rămânând ca restul de cheltueli, să se acopere din budgetul anului viitor.

Un preot vrednic. Din Turnu-Măgurele se scrie, că în timpul răscaloalelor țărănești s'a petrecut următorul caracteristic fapt, în comuna Cervenia din județul Teleorman: Sătenii răsculați s'au dus la locuința preotului Anton Popescu, din aceea comună, și l'au silit ca să se pună în fruntea lor spre a devasta și distruge avutul proprietarilor și arendașilor. Preotul a zis »bine«, a luat o lumânare și chibrituri și apoi a adăugat: »Fraților! Ceea-ce voiți să faceți voi e și pedepsit de lege și nedrept. Luați lumânarea și chibriturile, dați foc casei mele și apoi omorâți-mă. Eu nu pot să fac ce voiți voi«. Cuvintele preotului au avut efect: locuitorii s'au liniștit. După cum se anunță preotul Popescu va fi decorat pentru atitudinea sa bărbătească.

Camera comercială și industrială din Brașov va ține Luna în 27 Mai n. a. c. la orele 3 p. m. o ședință plenară, având la ordinea zilei 14 obiecte.

Moartea unui episcop rom. cat. Sigismund Bubics, episcopul rom. cat. dela Cașovia, a murit Mercuri în etate de 87 ani în sanatoriul din Baden, lângă Viena. Se știe că Bubics a fost un mare amator

de anticități. Colecția sa de obiecte antice era renumită. Anul trecut s'a întâmplat că niște agenți ovrei au abuzat de bună-tatea și bătrânețea episcopului și au înstrăinat din colecția lui de anticități mai multe obiecte prețioase, pe cari le-au vândut. L'au înșelat și altcum pe bătrânul episcop, aducându-l în mari încurcături financiare, deși episcopia e foarte bogată. Procesul contra escrocilor ticăloși încă nu e terminat. Iar Episcopul Bubics a fost pus sub curatelă. Acum l'a scăpat moartea de toate năcăzurile.

O hotărâre laudabilă. Comuna Clocotici (com. Caraș-Severin) a hotărât unanim să închină d-birturile Dumineca și în sărbători. Chiar și birtașul Nicolae Birta a votat pentru, zicând că birtul e izvorul tuturor relelor.

Rezidența de vară a lui Stolypin. Se anunță că ministrul-președinte Stolypin și ministrul de eserne Isvolksky, vor locui peste vară în castelul de pe insula Jelagin lângă Petersburg. Partea insulei din vecinătatea castelului este împrejmuită c'un gard înalt de sârmă cu țăpuși. Acest gard va fi păzit peste zi de păzitori anume angajați. Noaptea vor arde jur împrejur 60 de lămpi electrice și o mulțime de conducte de signale duc în odaia de telefon a castelului.

Țărani Români din Ardeal în România. Din Oradea-mare se anunță, că Mercuri au trecut cu trenul prin Oradea-mare, luând drumul spre România, vreo 1000 țărani români din Maramureș. Ei au fost angajați pe zi cu 4—6 cor. pe moșile d-lui Lahovary. În ultimile zile au luat drumul spre România vreo 3000 muncitori.

Un an agricol foarte slab va fi anul 1907 pe baza raportului ministrului reg. ung. de agricultură. Până când anul trecut recolta grâului a dat 53 milioane măji metrice, recolta anului acestuia este evaluată la ceva peste 30 milioane măji metrice.

Desmînțire. Se desminte în mod oficial știrea publicată de ziazele maghiare despre o apropiată logodnă în familia arhiducelui Frideric. E vorba despre pretinsa logodnă a contelui Festetich cu fiica arhiducelui Frideric.

Naționalizarea industriei. Uniunea industriștilor, a prezentat ministrului român de domenii o cerere, rugându-l a nu aplica circulara privitoare la naționalizarea industriei din România. Măsura luată era salutară, ținând seamă, că legiuitorul urmărește prin dispoziția de lege, să se formeze cu timpul personalul de specialitate pentru industriile din țară, astfel ca să se poată naționaliza industriile române. Fabricanții străini se opun, în majoritate, acestei dispozițiuni, dorind a rămânea, ca și până acum, cu personalul străin. Actualul ministru al domeniilor, a ordonat să se facă o anchetă pe la toate fabricile din țară, spre a se vedea, dacă este o imposibilitate de fapt pentru fabricanții străini de a-și recruta a treia parte din personalul dintre Români, ori este la mijloc rea voință. Cei cinci inspectori industriali ai ministerului, au fost repartizați în toată țara în acest scop. În urma acestor anchete, ministerul va suspenda avantajile fabricilor cari »din rea voință« nu s'au supus până acum legii.

Târg de lână. Târgul de lână din Miskolcz se va ținea anul acesta în 19 Iunie n.

În Poiană se vor ținea mâne, Sâmbătă, exerciții de tir cu soldații regimentului 24 de honvezi.

Un rămășag. Din Nyiregyhaza se comunică, că contele Paul Esterházy a sosit acolo Mercuri dimineața la orele 8 cu o trăsură cu 4 cai întreprinzând o călătorie din Debrețin spre Budapesta. E vorba de un rămășag pe o mare sumă de bani, că va face această călătorie în 3 zile. Distanța este de 360 kilometri.

Congresul pantofarilor. Măestrii pantofari au ținut de Rusali în Budapesta un congres regnicolar, la care a participat atât ministrul de comerț, cât și secretarul de stat Sztérényi. Congresul a hotărât, a înființa o organizațiune a măestrilor, pentru a putea combate cu succes grevele și boicotul. S'a mai decis, ca pentru aplanarea conflictelor între măestrii și calfe să se institue un comitet de arbitrii. S'a mai primit și propunerea lui I. Iakner din Cluj, de a nu se mai lucra pe credit (?), iar la comanda să se ceară o arvnă de 50%.

Cercul Stutzbart. Reprezentația de eri a cercului Stutzbart a fost din toate punctele de vedere foarte reușită. Direcțiunea cercului nu dispune numai de puteri ar-

tistice probate, gimnastici, acrobați, și cânlăreți, ci și de un număr frumos de cai, bine dresați și bine hrăniți. Recomandăm prestațiunile acestei societăți în deosebita atențiune a publicului.

S'a găsit o brătară pentru dame și se află depusă la poliție, de unde se poate lua în primire.

Festivitatea dela „Fundatiunea universitară Carol I.”

Întru amintirea înființării »Fundatiunei universitare Carol I«, care împlineste 12 ani de funcționare, s'a ținut Mercuri la oarele 1 după amiază, în sala cea mare a bibliotecii fundatiunei din București, o ședință solemnă sub președinția d-lui Spiru Haret, ministru al cultelor și instrucțiunei publice. La această solemnitate au luat parte: Episcopul Dunării de jos, d. Ioan Kalinderu, Anghel Saligny, președintele Academiei române, E. Pangrati, decanul facultății de științe, I. Bogdan, decanul facultății de litere, G. Chiricescu, decanul facultății de teologie, numeroși profesori universitari, Louis Basset, secretarul regelui, dr. Godet, bibliotecarul regelui și un mare număr de studenți și studente.

Solemnitatea s'a deschis printr-o cuvântare a d-lui rector al universității din București, d-l prof. C. Dimitrescu-Iași. D-l rector amintește de un cuvânt al regelui, rostit anul trecut cu ocaziunea primirei felicitărilor corpului-didactic, când a spus: »Formați caractere și străduște asupra acestor cuvinte definind caracterul: o voință puternică, îndrumată de principii statornice. Ca o urmăre a acestora, d-l rector spune că învățământul superior nu țintește a pregăti pe studenții numai pentru exercitarea profesiunei alese, ci în primul rând, pentru acea activitate, care poate fi folosită societății. Revenind la concepția caracterului, d-l rector atrage atențiunea studenților asupra zădărniceii mișcărilor, negreșit generoase, dar care își au originea într-o inflăcărare de momente. Sfârșind, rectorul îndeamnă pe studenți să se călăuzească în activitatea lor de idealurile naționale.

Darea de seamă asupra mersului instituțiunei, citită de bibliotecarul Fundatiunei, d-l Al. Tzigara-Samurcas, arată că biblioteca dispune astăzi de 19.778 volume din toate ramurile în legătură cu studiile universitare. Numărul revistelor străine și române se ridică la 217. În cursul anului expirat numărul cetitorilor s'a urcat la 67.738, cari au consultat 89.094 volume.

Fundatiunea are la universitățile din București și Iași 7 bursieri, cărora li-se servește câte un ajutor de 100 lei pe lună. În afară de acestea s'au acordat ajutoare pentru tipărirea tezelor și pentru lucrările speciale făcute în seminariul pentru Istoria Românilor de sub conducerea d-lui prof. D. Onciul. 1700 lei s'au distribuit unor studenți și studente, lipsiți de mijloace.

Averea Fundatiunei se ridică la 826.608 lei. Banca României, societatea »Dacia-România« și prima societate a Creditului funciar român servesc Fundatiunei o rentă anuală de 1500, 1000 și 1000 lei. »Deutsche Bank« din Berlin a dăruit Fundatiunei, cu ocaziunea jubileului regelui, fondatorul așezământului, suma de 20 mii lei.

La oarele 2, regele Carol a primit în audiență pe d-l ministru al instrucțiunei publice și al cultelor, dimpreună cu rectorul universității și d-l bibliotecar al Fundatiunei. D. C. Dimitrescu-Iași a prezentat regelui raportul asupra mersului instituțiunei, iar d-l Al. Tzigara-Samurcas un volum legat, coprinzând tezele absolvenților universitari din București și Iași, tipărite în cursul anului din fondurile Fundatiunei.

ULTIME STIRI.

Budapesta. 24 Maiu. În timpul vacanței de vară a dietei se va face alegerea membrilor delegațiunei.

Budapesta. 24 Maiu. În cercurile deputaților se sustine că în timpul cel mai apropiat va urma o schimbare în guvernul Croației.

Viena. 24 Maiu. Eri, Joi, au avut loc în Austria balotagiile în 169 cercuri electorale. Social-democrații au avut să se lupte în 111 cercuri, iar social-creștinii în 29 cercuri. Până acum sunt cunoscute rezultatele din 78 cercuri. Au fost aleși 12 social-democrați, 3 creștini-sociali, 10 germani-liberali, 9 partidul poporaș german 10 germani-agrarieni. 3 panger-

mani, 1 ceh clerical, 10 chei tineri, 10 chei agrari, 1 ceh bătrân, 3 clericali și 3 chei socialiști. A fost ales și contele Sternberg afară de partiđe.

Viena. 23 Maiu. După rezultatele balotagiilor cunoscute până astăzi dimineața inclusive rezultatele alegerii generale, partidele diferite se prezintă astfel: creștinii-sociali 65 mandate, social-democrații 83, germani-clericali 33, partidul poporal german 24, partidul german-progresist 18, agrarieni germani 22, pangermani 9, partidul Schönerer 4, chei tineri 20, chei agrari 27, chei naționali 10, chei clericali 9, chei bătrâni 5, Sloveni clericali 20, sloveni liberali 4, Croați 8, italieni clericali 10, liberali 2, Români conservativi (naționali) 3, români democrați 1.

Viena. 24 Maiu. Cincisprezece deputați clericali ai Austriei de sus s'au atașat partidului creștin-social.

Viena. 24 Maiu. Noul deputat social-democrat Brosche a fost arestat eri în Märisch-Oestreich de către jandarmi pe motiv, că desfășurând o strâșnică agitație în favorul candidatului socialist, a amenințat pe alegătorii din partidul contrar.

Viena. 24 Maiu. Face mare senzație că dintre cei 33 funcționari, aplicați la moșia principelui moștenitor Francisc Ferdinand, au votat 29 pentru candidatul social-democrat.

Stockholm. 24 Maiu. Eri s'au început în întreaga Șvedie mari serbări întru comemorarea marelui botanist Limsé, împlinindu-se 200 ani dela nașterea sa. La serbările, ce se arangează în Upsala iau parte membrii familiei regale și un număr mare de savanți. Toate statele Europei sunt rprezentate la aceste serbări. America deasemenea și-a trimis pe reprezentanții săi.

Diverse.

Zebrele în serviciul armatei germane. Din cauza climatei, ce domnește în coloniile germane din Africa de sud, trupele germane nu s'au putut folosi de caii aduși din Europa, deoarece aceștia, nepunând suporta căldurile tropice, se prăpădau. Din cauza aceasta s'au făcut deja prin anii 1890 încercări de a domestici zebrele, înlocuind cu ele caii europeni. Aceasta însă timp îndelungat n'a succes, zebra fiind din fire foarte sălbatică. Acum s'au făcut din nou încercări, cari par a fi încoronate cu succes. S'a constatat adecă, că zebra e foarte sensibilă la urechi și prin strângerea urechilor poate fi ușor domesticită și dirigiată. Spre scopul acesta s'a construit o anumită mașinarie, prin care se poate regula strângerea urechilor. În numeroase localități din coloniile germane se țin acum zebre, în cete de câte 100—200. Subofițeri pricepuți călăresc acum zilnic pe zebre, cari devin din ce în ce tot mai domestice. Zebra, fiind odată domesticită, face foarte bune servicii. Guvernul german intenționează să înzestreze companiile de infanterie cu zebre, transformând astfel companiile de infanterie cu timpul în escadroane.

Rezistența coajei de ouă. Nimic nu e mai fragil, în aparență, decât o coajă de ou golită de conținutul ei. Unii văd chiar într'ansa problema desăvârșită a fragilității. Adevărul e, că această subțire pelliță de calcar poate să suporte, fără să se rupă, presiuni cari, »a priori« ar părea cu neputință să fie puse alături cu delicata coajă de ouă. Experiențele făcute în această privință, au dat rezultate neașteptate. Oul, golit mai dinainte printr-o mică gaură, a fost așezat cu una din extremitățile sale pe o platformă orizontală, pe când o tavă încărcată cu greutate era pusă la capătul liber, ca să-l comprime.

Experimentatorii avuseseră grija să așeze între tavă și coajă niște plăci de cauciuc pentru a îndepărta puțința unei ciocniri. Povara a putut atinge de la 18 la 34 de kgr., fără să provoace zdrobirea oului. S'a putut chiar stabili, că coeficientul mijlociu al zdrobirei e de aproape 26 de kgr. Coaja de ou experimentată avea o grosime nu mai mult de 35 sutimi dintr'un milimetru!

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor respons. interim.: Victor Branisce

Corsete franțuzești și corsete pentru dame în poziție, specialități de bandaje pentru stomac, pântece, gradhalter cu prețuri ieftine se capătă la Rappaport B. Strada Porții Nr 16 etajul I.

A XXVI Loterie de stat reg. ung.

pentru scopuri de binefaceri. Loteria aceasta conține **11,969 câștiguri** în suma totală de **365,000 cor.**, cari se plătesc în bani gata.

Câștigul principal 150,000 coroane.

Și:		10 câștiguri cu	1,000 cor.
1 câștig principal cu	20,000 cor.	150 "	100 "
1 " " "	10,000 "	300 "	50 "
1 " " "	5,000 "	1500 "	20 "
5 câștiguri "	2,000 "	10,000 "	10 "

Tragerea urmează irevocabil în 28 Iunie n. 1907.

Un los costă 4 coroane.

Losuri se capătă la Direcția Loteriei r. u. în Budapesta (Oficiul vamal), la toate oficiile de Poște, Dajdie, Vamă și Sare, la stațiunile Căilor ferate, Traficii și Zarafii.

(2846,8—6.)

Direcțiunea loteriei reg. ung.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1906		1907	
6 Maiu.		28 Aprilie.	5 Maiu.
A c t i v			
104.355,562	73848062 Reser. metal. aur 80413771	114.141,962	114.008,771
1.845,613	30507500 " Trate aur 33595000	1.469,420	1.582,025
58.184,045	Argint și diverse monede	79.429,100	78.159,508
25.470,607	Portofoliu Român și străin.	29.711,303	29.396,037
11.999,876	*Impr. contra efec. publice 10520900	11.999,924	11.999,840
14.896,734	" " " in cont-corent 18875137	15.931,570	15.871,054
2.910,324	Fonduri publice	3.265,121	3.259,121
5.770,058	Efectele fondului de rezervă	5.873,362	5.873,778
602,505	Imobile	639,581	639,962
629,659	Mobilier și Mașini de Imprimerie	645,429	656,563
81.935,652	Cheltueli de Administrațiune	102.395,067	101.944,567
—	Depozite libere	70,000	70,000
11.259,106	" " & provizorii	14.891,736	17.738,211
18.082,726	Compturi-curente	22.662,322	20.684,997
337.942,467	Compturi de valori	403.125,897	401.884,434
P a s i v			
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
21.284,642	Fond de rezervă	22.826,193	22.971,453
3.158,004	Fondul amortis. imob. și material	3.373,692	3.404,192
218.613,770	Bilete de Bancă în circulațiune	261.329,500	260.291,580
950,399	Dobânzi și beneficii diverse	1.131,445	1.202,642
81.935,652	Depozite de retras	102.395,067	101.944,567
—	" " " & provizorii	70,000	70,000
—	Compturi curente	—	—
337.942,467	Scomptul 5% * Dobânda 5%.	403.125,897	401.884,434

T u s ă!

Cine nu se îngrijesce de tusa păcătușe contra sa.

Caramelle de piept

ale lui Kaiser

cu 3 braț
probate de medici și recomandate contra tusei, răceleii, guturaiului. 4512 recunoștințe dovedesc efectul minunat al acestei medicinl. — Un pachet costă 20 și 40 fleri și se află la farmaciile: în Brașov V. Roth, E. Kugler, Fried. Jekelius, Franz Kelleman, Julius Hornung, H. G. Obert, W. Klein, Fried. Stenmer, Eug. Neustädter.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicația dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colonă în 5 figuri. Descrisă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („in loc de prefață“) de Tunarul din Dumbrău, Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei cole de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 * bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se poate procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 24 Maiu 1907.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fil
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	15	50
"	Grâu mijlociu	15	—
"	Grâu mai slab	14	80
"	Grâu amestecat	14	—
"	Săcară frumôsă	13	—
"	Săcară mijlociă	12	—
"	Orz frumos	12	—
"	Orz mijlociu	11	—
"	Ovês frumos	9	20
"	Ovês mijlociu	9	—
"	Cucuruz	11	—
"	Mălaiu (meit)	10	—
"	Mazăre	22	—
"	Lințe	60	—
"	Fasole	18	—
"	Sămënță de in	20	—
"	Sămënță de cânepă	19	—
"	Cartofi	2	40
"	Măzărîche	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	28
"	Carne de porc	1	36
"	Carne de berbec	—	—
100 kil.	Său de vită prospăt	40	—
"	Său de vită topit	62	—

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat său lunare.

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vândătorii de cărți prin orașe și tîrguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnezeu“

pentru credincioșii de religiunea ortodoxă română, cuprîndînd rugăciuni de dimineața și de sēră, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folosite 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acesta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acesta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se poate căpeta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și toate în preț foarte moderat.

Prețul lor este:

	Cor. b.		Cor. b.
Legătură trainică neagră și aurită cu său fără chip sfânt	— .90	Imit. de fildes cu catifea și închietore	2.65
Imit. de fildes în alb său negru	1.60	" " " cu catifea și p-dobă mai mare	3.10
" " " cu închietore	1.80		
" " " cu cadriu argintat și închietore	2.10	Vîndătorii de cărți primesc un rabat mai considerabil.	

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „Cartei de rugăciune“ întocmită de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprîndînd asemenea toate rugăciunile nostre folosite ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toți școlarii.

Prețul acestei cărți:

In pânză neagră	cor. 1.—
" " " ceva mai luxosă	cor. 1.20
" " " format ceva mai mare	cor. 1.40

Tote acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vîndătorii.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tîrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tote speciile de serviciuri.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

BILANȚURÎ

STATUTE.

Compturi, Adrese,
Circulari, Scrisori.

FOI PERIODICE.

Couverts, in tolă mărimca.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE

ANUNȚURÎ.

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tîrgul Inului Nr. 30, în etagiul, înderépt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

Gazeta „Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la zarafal Dumitru Pop, la tutungeria, de pe parcul Rudolf și la Eremias Nepoții.

Articole de toaletă:

Săpunuri de toaletă, Parfumerie, Eau de cologne, Pudră, Pomadă, Cremă, Pastă pentru dinți, Apa de gură, precum și articoli pentru cultivarea pielii, fabricat strein și indigen. Asortiment bogat, se capătă cu preț foarte ieftin la

G. EITEL,
Strada Vămei 18.